

Pháp luật đại cương

Chương 1: Những vấn đề cơ bản của Nhà Nước

I) Nguồn gốc nhà nước

- Phân thành hai loại

Quan điểm phi Mác-xít
về nguồn gốc nhà nước

Thuyết thần học → NN do Thượng đế tạo ra

Thuyết gia đình → kết quả của 1 gia đình

Thuyết bạo lực → Ra đời từ việc dùng
bạo lực

Quan điểm Mác-lenin

Thuyết khế ước XH → Tạo ra từ hợp đồng

→ Nhà nước xuất hiện khách quan, là sản phẩm của XH phát triển đến một giai đoạn nhất định

* Định nghĩa

Nhà nước là một bộ máy quyền lực chính trị do giai cấp thống trị đặt ra để bảo vệ quyền lợi giai cấp thống trị và thực hiện quản lý mọi mặt đời sống xã hội xã hội theo ý chí của giai cấp thống trị

* Quan điểm khác nhau

Phi Mác-xít → nhà nước là hiện tượng vĩnh cửu

→ tồn tại trong mọi XH, bất biến và xuất hiện tự nhiên

Mác-lenin → không vĩnh cửu, bất biến

→ chỉ xuất hiện khi XH ↑ đến giai đoạn nhất định

II) Bản chất của nhà nước

Bản chất giai cấp

→ Duy trì sự thống trị của giai cấp thống trị lên
giai cấp bị trị ở 3 loại quyền lực → kinh tế

→ chính trị

→ tư tưởng

Bản chất xã hội

→ Nhà nước đại diện cho toàn thể XH

→ Giải quyết công việc chung của xã hội

III Thuộc tính của nhà nước (Đặc trưng của nhà nước)

- Thiết lập quyền lực công cộng đặc biệt
- phân bố dân cư theo địa hành chính, lãnh thổ
- Chủ quyền QG
- Ban hành luật
- Quy định và thu các loại thuế, quyền phát hành tiền

IV Chức năng nhà nước

- chức năng đối nội → Bảo vệ C^o chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội
- Trấn áp phản chống phá, giữ gìn trật tự xã hội
- chức năng đối ngoại → Thể hiện vai trò nhà nước trong quan hệ với các nước, các dân tộc thế giới, tổ chức quốc tế

V Kiến và hình thức nhà nước

① Kiến nhà nước

Chiếm hữu nô lệ

↓ Phong kiến

↓ Tư sản

↓ XHCN ghĩa

② Hình thức nhà nước

Hình thức → là cách thức tổ chức quyền lực công cộng pp thực hiện quyền

đó → Chính thể → Quan chủ công hòa

↓ Cấu trúc

↓ chế độ chính trị

Đơn nhất

Đơn chủ

Cấu trúc

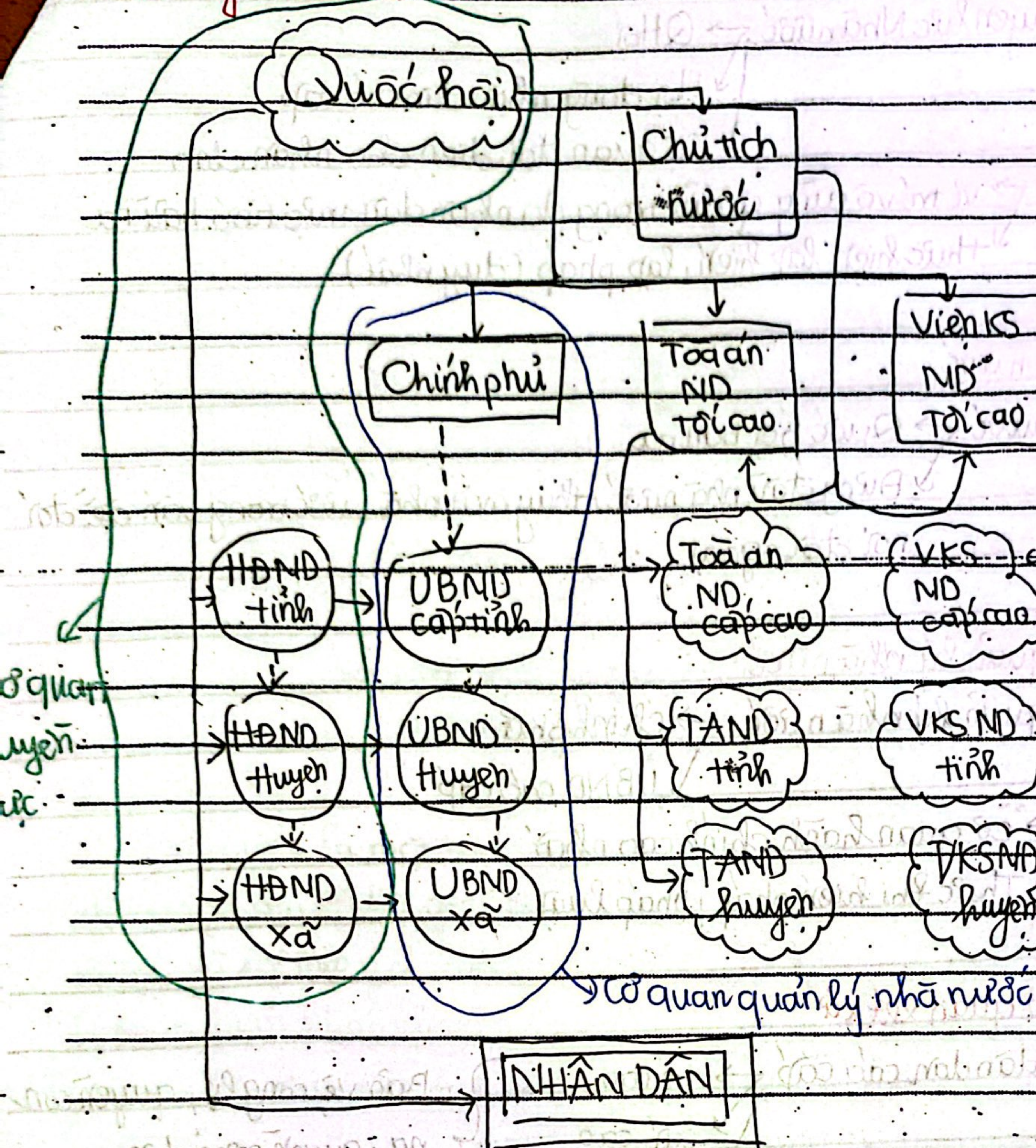
Chế độ chính trị

↓ Liên bang

↓ Phân dân chủ

Bộ máy nhà nước VN

* Hệ thống cơ quan

- Cơ quan quyền lực
- Cơ quan quản lý nhà nước
- Cơ quan xét xử
- Cơ quan KS
- Chủ tịch nước

① Cơ quan quyền lực nhà nước

Cơ quan quyền lực Nhà nước → QH

↓ Hội đồng nhân dân các cấp

↓ Cơ quan đại diện cho nhân dân

* Quốc hội → vị trí vô cùng quan trọng do nhân dân trực tiếp bầu ra

↓ Thực hiện lập hiến, lập pháp (duy nhất)

② Chủ tịch nước

Chủ tịch nước → Quốc hội bầu ra

↓ Đứng đầu nhà nước, thay mặt nhà nước trong vấn đề đối
nội đối ngoại

③ Cơ quan quản lý nhà nước

Cơ quan quản lý nhà nước → Chính phủ

↓ UBND các cấp

Chính phủ → cơ quan hành chính cao nhất

↓ Thực thi hành pháp pháp luật

④ Hệ thống cơ quan xét xử

↳ Các tòa án dân sự các cấp → tối cao

↓ cấp cao

↓ tỉnh, huyện, ...

} Bảo vệ công lý, quyền con
ng, quyền công dân, ...

⑤ Hệ thống cơ quan kiểm soát

↳ các viện kiểm soát → tối cao

↓ cấp cao

↓ tỉnh, huyện

} Bảo vệ pháp luật

} Thực hành quyền công tố

} Kiểm soát hoạt động pháp